

Gert Petersen (SF):

Vi må efter alt at dømme regne med, at der til vinter i løbet af få måneder vil være 100.000 arbejdsløse her i landet, formentlig flere endnu. Varslerne herom blev givet så tidligt som i februar. I februar i år forelå der en række økonomiske rapporter, som forudsagde en større arbejdsløshed i Danmark, end vi har kendt til igennem de sidste 10-12-14 år. Disse varsler blev skærpet i løbet af foråret. Senere kom det økonomiske råds formandskab med sin rapport, hvori man meget stærkt advarede mod faren for en kraftigt forøget arbejdsløshed. Det var i den samme rapport, vismændene konstaterede, at en momsforhøjelse, alt andet lige, på 5 pct. ville medføre en forøgelse af arbejdsløsheden på 2-2½ pct. Det kunne man så reducere noget ved forskellige skattelettelser, men i de forslag, som vi kender til, er der ikke en fuld reduktion af den forøgelse af arbejdsløsheden, som en så kraftig momsforhøjelse, som man aldrig tidligere har set gennemført på én gang, vil medføre. Må jeg i øvrigt indskyde til hr. Poul Westergaard, som var bekymret eller snarere ved at blive rørt over, hvad jeg havde at sige om momsen, at da den blev indført i 1967, var den på 10 pct. og afløste en i forvejen eksisterende skat, engros-omsen, på 12½ pct. Det, der er sket i de forløbne år, er, at man har sat den op fra 10 til 15 pct. i hvert tilfælde imod socialistisk folkepartis stemmer, og naturligvis ville vi ved en fortsat forøgelse stemme ganske, som vi har stemt ved de to sidste momsforhøjelser, som blev gennemført under VKR-regeringen, vi ville stemme imod.

Men vi står altså over for denne meget, meget alvorlige økonomiske trussel, truslen om arbejdsløshed. En del af truslen kommer udefra, det ved jeg meget vel. Det er noget, som hele den kapitalistiske verden har fælles for øjeblikket, denne kriseagtige situation. Men en del af truslen skabes også herhjemme. Man vidste i maj-juni måned, at det stod dårligt til, men ikke desto mindre var regeringen ikke til at rokke.

Jeg husker, hvordan mit partis ordfører, hr. Morten Lange, under den afsluttende debat i folketinget i juni måned opfordrede statsministeren til for alvor at sætte ind mod arbejdsløsheden. Men på det tidspunkt kunne man ikke rigtig se faresignalerne, selv om arbejdsministeriet dengang havde udarbejdet et notat, hvori man advarede mod risikoen.

Stillet i en situation, hvor hundredtusinder af danske hjem rammes af arbejdsløshed, var det rimeligt, om folketingets sammensætning, regeringens basis ude i befolkningen — herinde er den jo umådelig smal, det ved vi — blev undersøgt, om befolkningen, om jeg så må sige, kunne få en chance for at gøre dette folketing om, som hidtil ikke har skøttet sit arbejde synderlig godt, som ikke har gjort det, som man kunne forvente. Og her tænker jeg både på tvangsopsparingen, på afgiftsforhøjelserne, på boligforliget og tænker også på den såkaldte skattereform, som man nu vil gennemføre.

Vi kunne for nogle få minutter siden have styrtet denne regering. Vi kunne for nogle få minutter siden have udløst et folketingsvalg. Der kunne åbenbart ikke samles flertal for nogen af dagsordenerne, fordi der er principielle holdninger, som står over for hinanden i de to grupperinger, som er så klart imod regeringens politik. Men vi kunne have gennemtrumfet en afgørelse ved at stemme imod de ændringsforslag, som var til behandling, og som under alle omstændigheder betød en forringelse af det, som var gennemført ved anden behandling. Det ville man ikke fra socialdemokratiets side, man undlod at stemme.

Jeg må sige, at jeg forstår ikke rigtig den holdning, men det er da muligt, at socialdemokraterne kan forklare den og vil tage sig tid til at forklare den. Sådan som situationen er nu, må man konstatere, at socialdemokratiet har reddet regeringen, men det kan jo ændres i løbet af aftenen — der står mange afstemninger tilbage.

Socialistisk folkeparti agter at stemme nej til selve lovforslaget. Vi gør det, fordi vi